

KRAJOWE CENTRUM
WIEDZY O REWITALIZACJI

PRZYGOTUJ SIĘ do opracowania programu rewitalizacji

○ W TEJ CZĘŚCI DOWIEMY SIĘ:

- czy chcąc prowadzić rewitalizację należy przyjąć program rewitalizacji
- jakie zadania spełnia program rewitalizacji
- jak przygotować zespół pracowników do procesu rewitalizacji
- kto może być naszym partnerem w przygotowywaniu i prowadzeniu procesu rewitalizacji

CZY GMINA MUSI PRZYJAĆ PROGRAM REWITALIZACJI, GDY CHCE PRZEPROWADZIĆ REWITALIZACJĘ?

Program rewitalizacji jest obowiązkowym dokumentem w gminach, które zamierzają prowadzić rewitalizację. Rewitalizację prowadzi się na podstawie programu rewitalizacji, który jest płaszczyzną powiązania przyczynowo-skutkowego: identyfikacji problemu, zaprojektowania celów i kierunków działań oraz zaproponowania interwencji w postaci przedsięwzięć i projektów.

Należy pamiętać, że rewitalizację można prowadzić w gminach, w których na podstawie diagnozy w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej można wskazać obszar zdegradowany, który wymaga podjęcia działań całościowych w odniesieniu do:

- społeczności lokalnej,**
- lokalnej gospodarki,**
- przestrzeni.**

Program rewitalizacji służy zaplanowaniu i skoordynowaniu tych działań w horyzoncie kilku lat przy wykorzystaniu:

- specyficznych uwarunkowań obszaru,**
- jego potencjałów (także kulturowych)**

dzięki współpracy i zaangażowaniu interesariuszy procesu rewitalizacji.

JAKIE ZADANIA SPEŁNIA PROGRAM REWITALIZACJI?

Program rewitalizacji umożliwia przygotowanie i prowadzenie działań rewitalizacyjnych dzięki:

- przedstawieniu rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy,**
- sporządzeniu pełnej diagnozy obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe,**
- ustaleniu hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych,**
- właściwemu doborowi narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru,**
- zsynchronizowaniu działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej,**
- koordynacji prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji,**
- włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych oraz konsekwentnemu, otwartemu i trwałemu dialogowi z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.**

W JAKI SPOSÓB PRZYGOTOWAĆ ZESPÓŁ PRACOWNIKÓW DO OPRACOWANIA I WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI?

Przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne powinny mieć zróżnicowany charakter, aby mogły skutecznie i trwale zmieniać jakość życia w obszarze rewitalizacji. Całościowe podejście (kompleksowość) oznacza przemyślaną i zaplanowaną interwencję jednocześnie w kilku sferach (społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej).

To oznacza włączenie w ich planowanie i realizację osób o największym doświadczeniu w realizacji projektów we wszystkich sferach, w których program będzie obejmował działania.

Dobór konkretnych kompetencji i osób zależy od specyfiki obszaru rewitalizacji, dlatego najbardziej sprawdzają się struktury interdyscyplinarne (np. zespoły/grupy zadaniowe), które powołane są do wspólnej pracy nad programem rewitalizacji od samego początku. Członkami zespołu powinny być osoby komunikatywne, chętnie podejmujące wyzwania i skłonne do nauki.

Prowadzenie działań rewitalizacyjnych wymaga doświadczenia w danej dziedzinie.

Wybierając członków zespołu, należy przeanalizować także:

- **zaangażowanie społeczne potencjalnych kandydatów,**
- **możliwości w zakresie elastycznego czasu pracy – członkowie zespołu zadaniowego często będą angażować się w czasie poza typowymi godzinami pracy urzędu np. aby brać udział w konsultacjach społecznych.**

KTO MOŻE BYĆ NASZYM PARTNEREM W PRZYGOTOWYWANIU I WDRAŻANIU PROGRAMU REWITALIZACJI ?

Rewitalizacja jest prowadzona nie tylko przez gminę, ale również przez innych interesariuszy. Zastanów się, kto może być twoim partnerem w planowaniu i prowadzeniu tego procesu. Poniżej przedstawiono różne grupy interesariuszy, które mogą być czynnie włączane w proces rewitalizacji.

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji i inni mieszkańcy gminy	Lokalni przedsiębiorcy (m.in. handel, usługi, gastronomia)	Właściciele nieruchomości, wspólnoty, użytkownicy wieczyści, spółdzielnie mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego	Spółdzielnie socjalne
Organizacje pozarządowe	Grupy nieformalne	Centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, parafie, kooperatywy	Gestorzy infrastruktury technicznej
Organy władzy publicznej	Skarb Państwa	Samorząd powiatowy, wojewódzki	Instytucje kultury
Jednostki pomocy społecznej	Straż miejska	Szkoły wyższe	i inni...